



ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ  
Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala  
ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ  
Department of Punjabi & Dogri

ਭਾਸ਼ਾ ਸਕੂਲ

(FACULTY OF LANGUAGES)

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department Of Punjabi & Dogri

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ (SYLLABUS)

FOR

ਐਮ.ਏ ਪੰਜਾਬੀ (ਸਮੈਸਟਰ: ਪਹਿਲਾ)

MA Punjabi (Semester: 1<sup>st</sup> + 2<sup>nd</sup>)

ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ: 2021-23

Examinations: 2021-23



ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ  
Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

*Handwritten signature*

*Handwritten signature*



ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ  
Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala  
ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ  
Department of Punjabi & Dogri

**Credits Equivalent:** 4 Credits (One credit is equivalent to 10 hours of lectures / organised classroom activity / contact hours; 5 hours of / field work / Tutorial / teacher-led activity and 15 hours of other workload such as independent individual/ group work; obligatory/ optional work placement; literature survey/ library work; data collection/ field work; writing of papers/ projects/dissertation/thesis; seminars, etc.)

**Attendance Requirements:** Students are expected to attend all lectures in order to be able to fully benefit from the course. A minimum of 75% attendance is a must failing which a student may not be permitted to appear in examination.

**Evaluation Criteria:**

1. Mid Term Examination: 25%
2. End Term Examination: 50%
3. Continuous Internal Assessment: 25%
  - Library Work Assignment: 5%
  - Subjective Assignment: 5%
  - Quiz/Games/Puzzles: 5%
  - Personality Assessment : 5%
  - Ability to Express in Unusual Situations: 5%

Total 80 Credits Course : 20+20+20+20=80

Each Semester have 20 Credits

ਨੋਟ: ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਸਮੈਸਟਰ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ 2-2 ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦੇ ਕੋਰਸ ਹੋਰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਂ (ਵਿਭਾਗਾਂ ਤੋਂ) ਦੇ ਪੜ੍ਹਣੇ ਹਨ।



ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ  
Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala  
ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ  
Department of Punjabi & Dogri

ਐਮ.ਏ. ਪੰਜਾਬੀ (MA Punjabi)  
ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ (1<sup>st</sup> Semester)  
ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ (Syllabus)

ਪਹਿਲਾ ਪਰਚਾ : (PB-401) ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ (04 credits)  
1<sup>st</sup> Paper : (PB-401) Sahit Sidhant te Bharti kaav-Shastar (04 Credits)

ਦੂਜਾ ਪਰਚਾ : (PB-402) ਦਸ ਗੁਰੂ ਪਰੰਪਰਾ (04 credits)  
2<sup>nd</sup> Paper : (PB-402) Das Guru Prampra (04 Credits)

ਤੀਜਾ ਪਰਚਾ : (PB-404) ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ (04 credits)  
3<sup>rd</sup> Paper : (PB-404) Punjabi Vartak (04 Credits)

ਚੌਥਾ ਪਰਚਾ : (PB-423) ਪੱਛਮੀ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ (02 credits)  
4<sup>th</sup> Paper : (PB-423) Pachhami kaav shastar (02 Credits)

ਪੰਜਵਾਂ ਪਰਚਾ : (IKS-PB-424) ਭਾਰਤੀ ਗਿਆਨ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ (02 credits)  
5<sup>th</sup> Paper : (PB-424) Bharti Gian-Parnali (02 Credits)

ਛੇਵਾਂ ਪਰਚਾ : (PB-422) ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ (04 credits)  
6<sup>th</sup> Paper : (PB-422) Patarkari te Punjabi Patarkari (04 Credits)

ਦੂਸਰੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਲਈ ( For other Departments):

ਚੌਥਾ ਪਰਚਾ : (PB-423) ਪੱਛਮੀ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ (02 credits)  
4<sup>th</sup> Paper : (PB-423) Pachhami kaav shastar (02 Credits)



ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ  
Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala  
ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ  
Department of Punjabi & Dogri

ਐਮ.ਏ. ਪੰਜਾਬੀ (MA Punjabi)  
ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ (1<sup>st</sup> Semester)  
ਪਰਚਾ ਪਹਿਲਾ : (1<sup>st</sup> Paper: PB-401)  
ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ  
(Sahit Sidhant te Bharti kaav-Shastar)  
(04 Credets)

ਸਮਾਂ : ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ : 100

ਭਾਗ : ਪਹਿਲਾ

ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ : ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ, ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸਮਾਜ, ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ, ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਆਲੋਚਨਾ, ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸ਼ਖਸੀਅਤ, ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਮੈਟਾ-ਆਲੋਚਨਾ

ਭਾਗ : ਦੂਜਾ

ਸਾਹਿਤਕਵਾਦ : ਸਨਾਤਨਕਵਾਦ, ਰਹੱਸਕਵਾਦ, ਯਥਾਰਥਕਵਾਦ ਤੇ ਅਸਤਿਤਵਕਵਾਦ

ਭਾਗ : ਤੀਜਾ

ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ : ਕਾਵਿ ਦਾ ਸਰੂਪ ਤੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ

ਭਾਗ : ਚੌਥਾ

ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਕਤੀਆਂ : ਅਭਿਦਾ, ਲਕਸ਼ਣਾ, ਵਿਅੰਜਨਾ

ਭਾਗ : ਪੰਜਵਾਂ

ਰਸ, ਅਲੰਕਾਰ, ਧੁਨੀ, ਰੀਤੀ, ਵਕ੍ਰੋਕਤੀ ਤੇ ਔਚਿਤਯ ਸੰਪ੍ਰਦਾਵਾਂ



ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ  
Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala  
ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ  
Department of Punjabi & Dogri

ਐਮ.ਏ. ਪੰਜਾਬੀ (MA Punjabi)  
ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ (1<sup>st</sup> Semester)  
ਪਰਚਾ ਦੂਜਾ : (2<sup>nd</sup> Paper: PB-402)  
ਦਸ ਗੁਰੂ ਪਰੰਪਰਾ  
Das Guru Prampra  
(04 Credits)

ਸਮਾਂ : ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ : 100

ਭਾਗ : ਪਹਿਲਾ

- ਦਸ ਗੁਰੂ ਪਰੰਪਰਾ : ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ
- ਭਗਤੀ-ਕਾਵਿ ਵਿੱਚ ਦਸ ਗੁਰੂ ਪਰੰਪਰਾ

ਭਾਗ : ਦੂਜਾ

- ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ : ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪਰਿਪੇਖ
- ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ

ਭਾਗ : ਤੀਜਾ

- ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
- ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ : ਸਮਾਜਕ ਸਰੋਕਾਰ
- ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ : ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਜੁਗਤਾਂ

ਭਾਗ : ਚੌਥਾ

- ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
- ਆਨੰਦ ਸਾਹਿਬ : ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਰੋਕਾਰ
- ਆਨੰਦ ਸਾਹਿਬ : ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪਰਿਪੇਖ

ਭਾਗ : ਪੰਜਵਾਂ

- ਭਗਤ ਕਬੀਰ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
- ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਬਾਣੀ : ਸਮਾਜਕ ਸਰੋਕਾਰ
- ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਬਾਣੀ : ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪਰਿਪੇਖ



ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ  
Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala  
ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ  
Department of Punjabi & Dogri

ਐਮ.ਏ. ਪੰਜਾਬੀ (MA Punjabi)  
ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ (1<sup>st</sup> Semester)  
ਪਰਚਾ ਤੀਜਾ: (3rd Paper: PB-404)  
ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ  
Punjabi Vartak  
(04 Credits)

ਸਮਾਂ : ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ : 100

ਭਾਗ : ਪਹਿਲਾ

- ਵਾਰਤਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ
- ਪੁਰਾਤਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ : ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਸਰੂਪ

ਭਾਗ : ਦੂਜਾ

- ਪੁਰਾਤਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ : ਸਾਹਿਤ ਰੂਪ
- ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ : ਸਰੂਪ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

ਭਾਗ : ਤੀਜਾ

- ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮ ਸਾਖੀ : ਨਾਇਕ ਬਿੰਬ
- ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮ ਸਾਖੀ : ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਮਿਥਿਹਾਸ
- ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮ ਸਾਖੀ : ਗੁਰਮਤਿ ਦਰਸ਼ਨ

ਭਾਗ : ਚੌਥਾ

- ਪ੍ਰਮਿੰਦਰ ਸੋਢੀ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
- ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਡਾਕੀਏ : ਵਿਸ਼ਾਗਤ ਸਰੋਕਾਰ
- ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਡਾਕੀਏ : ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ

ਭਾਗ : ਪੰਜਵਾਂ

- ਦੇਵਿੰਦਰ ਦੀਦਾਰ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
- ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਦੀਆਂ ਰੋਸ਼ਨ ਬੱਤੀਆਂ : ਵਿਸ਼ਾਗਤ ਸਰੋਕਾਰ
- ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਦੀਆਂ ਰੋਸ਼ਨ ਬੱਤੀਆਂ : ਬਦਲਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਤਸਵੀਰ



ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ  
Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala  
ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ  
Department of Punjabi & Dogri

ਐਮ.ਏ. ਪੰਜਾਬੀ (MA Punjabi)  
ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ (1<sup>st</sup> Semester)  
ਪਰਚਾ ਚੌਥਾ: (4<sup>th</sup> Paper: PB-423)  
ਪੱਛਮੀ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ  
Pachhami kaav Shastar  
(02 Credets)

ਸਮਾਂ : ਦੋ ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ :50

ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ

- ਰੂਸੀ ਰੂਪਵਾਦ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਮੂਲ-ਸੰਕਲਪ

ਭਾਗ ਦੂਜਾ

- ਅਮਰੀਕੀ ਨਵ-ਆਲੋਚਨਾ: ਮੂਲ-ਸੰਕਲਪ

ਭਾਗ ਤੀਜਾ

- ਸੰਰਚਨਾਵਾਦ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਮੂਲ-ਸੰਕਲਪ

ਭਾਗ ਚੌਥਾ

- ਉੱਤਰ-ਸੰਰਚਨਾਵਾਦ: ਮੂਲ-ਸੰਕਲਪ

ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ

- ਮਾਰਕਸਵਾਦ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਮੂਲ-ਸੰਕਲਪ



ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ  
Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala  
ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ  
Department of Punjabi & Dogri

ਐਮ.ਏ. ਪੰਜਾਬੀ (MA Punjabi)

ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ (1<sup>st</sup> Semester)

ਪਰਚਾ ਪੰਜਵਾਂ : (5<sup>th</sup> Paper: IKS-PB-424)

ਭਾਰਤੀ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

Bharti Gian Parnali

(02 Credits)

ਸਮਾਂ : ਦੋ ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ : 50

ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ

ਭਾਰਤੀ ਸਭਿਅਤਾ ਤੇ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ  
ਸਭਿਅਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਚੀਨਤਾ, ਸਰਸਵਤੀ ਨਦੀ ਦੀ ਖੋਜ, ਸਰਸਵਤੀ-ਸਿੰਧੂ ਸਭਿਅਤਾ, ਪਰੰਪਰਕ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਵੇਦ, ਦਰਸ਼ਨ  
ਸ਼ਾਸਤਰ ਸਕੂਲ (6+3), ਪ੍ਰਚੀਨ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਤਕਸ਼ਿਲਾ ਵਿਸ਼ਵਵਿਦਿਆਲਾ ਅਤੇ ਨਲੰਦਾ ਵਿਸ਼ਵਵਿਦਿਆਲਾ।

ਭਾਗ ਦੂਜਾ

ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕਲਾ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਚਿੰਤਕ  
ਕਲਾ, ਸੰਗੀਤ ਤੇ ਨਾਚ,  
ਨਟਰਾਜ-ਭਾਰਤੀ ਕਲਾ ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ  
ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ:

ਅਗਸਤਿਆ, ਲੋਪਾਮੁਦਰਾ, ਗੋਸ਼ਾ, ਵਾਲਮੀਕੀ, ਪਤੰਜਲੀ, ਵੇਦਵਿਆਸ, ਯਾਗਵਲਕਿਆ, ਗਾਰਗੀ, ਕਾਰਕਾ, ਸੁਸਰੂਤਾ, ਕਨਾਦਾ,  
ਕੋਟਲਿਆ, ਪਾਣਨੀ, ਪੀਰੂਵਲਰਵ, ਆਰੀਆ ਭੱਟ, ਭਾਸਕਰ ਅਚਾਰਿਆ, ਮਾਧਵਾ ਅਚਾਰਿਆ

ਭਾਗ ਤੀਜਾ

ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਗਣਿਤ ਨੂੰ ਦੇਣ

ਸਾਧੂ ਅਗਸਤਿਆ ਦਾ ਬੈਟਰੀ ਦਾ ਮਾਡਲ, ਵੈਦਿਕ ਬ੍ਰੈਹਿਮੰਡਕ ਵਿਗਿਆਨ ਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸੰਕਲਪ, ਜੀਰੋ ਅਤੇ ਪਾਈ ਦਾ  
ਸੰਕਲਪ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਪੈਥਾਗੋਰਸ ਥਿਊਰਮ ਅਤੇ ਵੈਦਿਕ ਗਣਿਤ, ਗਣਿਤ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਖਗੋਲ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ  
ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਕੇਰਲਾ ਸਕੂਲ, ਦਿਨ, ਸਾਲ ਤੇ ਯੁਗ ਦਾ ਖਗੋਲੀਕਰਣ

ਭਾਗ ਚੌਥਾ

ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭਾਰਤੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ, ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ

ਪੁਰਵ ਹੜੱਪਾ ਅਤੇ ਸਿੰਧੂ ਘਾਟੀ ਸਭਿਅਤਾ, ਰਸ, ਰੰਗ ਪੇਂਟ ਅਤੇ ਸੀਮੈਂਟ, ਕੱਚ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਭਾਂਡੇ, ਧਾਤੂ  
ਵਿਗਿਆਨ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਲੋਹੇ ਥੰਮ, ਰਾਖੀਗੜੀ, ਮਿਹਰਗੜ੍ਹ, ਸਿੰਧੂ ਘਾਟੀ ਸਭਿਅਤਾ, ਸਮੁੰਦਰੀ ਤਕਨੀਕ ਤੇ ਬੈਟ-ਦਵਾਰਕਾ।

ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ

ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਦੇਣ

ਨਸਲੀ ਅਧਿਐਨ, ਪੌਦਿਆਂ ਵਿਚ ਜੀਵਨ ਵਿਗਿਆਨ, ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ, ਇਕਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ, ਅਯੁਰਵੇਦ, ਸਿਹਤ  
ਸੁਰੱਖਿਆ, ਸਰਜਰੀ ਅਤੇ ਯੋਗ ਲਈ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਪਹੁੰਚ।





ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ  
Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala  
ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ  
Department of Punjabi & Dogri

ਐਮ.ਏ. ਪੰਜਾਬੀ (MA Punjabi)  
ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ (1<sup>st</sup> Semester)  
ਪਰਚਾ ਛੇਵਾਂ : (6<sup>th</sup> Paper: PB-422)  
ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ  
Patarkari te Punjabi Paterkari  
(04 Credits)

ਸਮਾਂ : ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ : 100

ਭਾਗ: ਪਹਿਲਾ

- ਪੱਤਰਕਾਰੀ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਰੂਪ
- ਪੱਤਰਕਾਰੀ: ਵੰਨਗੀਆਂ ਤੇ ਮੰਤਵ

ਭਾਗ : ਦੂਜਾ

- ਪੱਤਰਕਾਰੀ: ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਮਾਧਿਅਮ
- ਪੱਤਰਕਾਰੀ: ਆਧੁਨਿਕ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਕ ਮਾਧਿਅਮ

ਭਾਗ : ਤੀਜਾ

- ਖ਼ਬਰ, ਪ੍ਰੈਸ ਨੋਟ, ਰਿਪੋਰਟ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ
- ਲੇਖ, ਫੀਚਰ, ਆਰਟੀਕਲ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਅਤੇ ਮੰਤਵ
- ਸੰਪਾਦਕੀ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਤੇ ਮੰਤਵ

ਭਾਗ: ਚੌਥਾ

- ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ: ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
- ਪੰਜਾਬੀ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ: ਜਾਣ-ਪਹਿਚਾਣ
- ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾਵਾਂ: ਜਾਣ ਪਹਿਚਾਣ

ਭਾਗ: ਪੰਜਵਾਂ

- ਸਮਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ: ਟੀ.ਵੀ ਚੈਨਲ: ਨਿੱਜੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ
- ਰੇਡੀਓ ਪੱਤਰਕਾਰੀ
- ਟੀ.ਵੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਾਗਮ



ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ  
Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala  
ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ  
Department of Punjabi & Dogri

ਦੂਸਰੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਲਈ ( For other Departments):

ਐਮ.ਏ. ਪੰਜਾਬੀ (MA Punjabi)  
ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ (1<sup>st</sup> Semester)  
ਪਰਚਾ ਚੌਥਾ: ( 4<sup>th</sup> Paper: PB-423)  
ਪੱਛਮੀ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ  
Pachhami kaav Shastar  
(02 Credits)

ਸਮਾਂ : ਦੋ ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ :50

ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ

- ਰੂਸੀ ਰੂਪਵਾਦ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਮੂਲ-ਸੰਕਲਪ

ਭਾਗ ਦੂਜਾ

- ਅਮਰੀਕੀ ਨਵ-ਆਲੋਚਨਾ: ਮੂਲ-ਸੰਕਲਪ

ਭਾਗ ਤੀਜਾ

- ਸੰਰਚਨਾਵਾਦ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਮੂਲ-ਸੰਕਲਪ

ਭਾਗ ਚੌਥਾ

- ਉੱਤਰ-ਸੰਰਚਨਾਵਾਦ: ਮੂਲ-ਸੰਕਲਪ

ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ

- ਮਾਰਕਸਵਾਦ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਮੂਲ-ਸੰਕਲਪ



ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ

Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi & Dogri

ਭਾਸ਼ਾ ਸਕੂਲ

(FACULTY OF LANGUAGES)

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department Of Punjabi & Dogri

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ (SYLLABUS)

FOR

ਐਮ.ਏ ਪੰਜਾਬੀ (ਸਮੈਸਟਰ:ਦੂਜਾ)

M.A Punjabi (Semester: 2nd)

ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ: 2021-23

Examinations: 2021-23



ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ  
Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

*Handwritten signature and date*



ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ

Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi & Dogri

**Credits Equivalent:** **4 Credits** (One credit is equivalent to 10 hours of lectures / organised classroom activity / contact hours; 5 hours of / field work / Tutorial / teacher-led activity and 15 hours of other workload such as independent individual/ group work; obligatory/ optional work placement; literature survey/ library work; data collection/ field work; writing of papers/ projects/dissertation/thesis; seminars, etc.)

**Attendance Requirements:** Students are expected to attend all lectures in order to be able to fully benefit from the course. A minimum of 75% attendance is a must failing which a student may not be permitted to appear in examination.

**Evaluation Criteria:**

1. Mid Term Examination: 25%
2. End Term Examination: 50%
3. Continuous Internal Assessment: 25%
  - Library Work Assignment: 5%
  - Subjective Assignment: 5%
  - Quiz/Games/Puzzles: 5%
  - Personality Assessment : 5%
  - Ability to Express in Unusual Situations: 5%

Total 80 Credits Course : 20+20+20+20=80

Each Semester have 20 Credits

ਨੋਟ: ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਸਮੈਸਟਰ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ 2-2 ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦੇ ਕੋਰਸ ਹੋਰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਂ (ਵਿਭਾਗਾਂ ਤੋਂ) ਦੇ ਪੜ੍ਹਣੇ ਹਨ।



# ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ

Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

## ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi & Dogri

ਐਮ.ਏ. ਪੰਜਾਬੀ (MA Punjabi)

ਸਮੈਸਟਰ ਦੂਜਾ (2nd Semester)

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ (Syllabus)

- ਸਤਵਾਂ ਪਰਚਾ : (PB-407) ਭਗਤ ਬਾਣੀ (04 credits)  
7<sup>th</sup> Paper : (PB-407) Bhagat Bani (04 Credits)
- ਅੱਠਵਾਂ ਪਰਚਾ : (PB-408) ਖੋਜ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ (04 credits)  
8<sup>th</sup> Paper : (PB-408) Khoj Ate Punjabi Alochana (04 Credits)
- ਨੌਵਾਂ ਪਰਚਾ : (PB-410) ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ (04 credits)  
09<sup>th</sup> Paper : (PB-410) Punjabi sufi Kaav (04 Credits)
- ਦਸਵਾਂ ਪਰਚਾ : (PB-409) ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ (02 credits)  
10<sup>th</sup> Paper : (PB-409) Sabhiyachar te Punjabi Sabhiyachar (02 Credits)
- ਗਿਆਰਵਾਂ ਪਰਚਾ : (PB-425) ਮੈਟਾ-ਆਲੋਚਨਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਆਲੋਚਨਾ (02 credits)  
11<sup>th</sup> Paper : (PB-425) Meta-Alochana Ate viharak Alochana (02 Credits)
- ਬਾਰ੍ਹਵਾਂ ਪਰਚਾ : (PB-426) ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ (02 credits)  
12<sup>th</sup> Paper : (PB-426) Computer ate Punjabi Bhasha (02 Credits)
- ਤੇਰ੍ਹਵਾਂ ਪਰਚਾ : (IKS- PB-427) ਭਾਰਤੀ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ (02 credits)  
13<sup>th</sup> Paper : (IKS-PB-427) Bharti Gian Prampra (02 Credits)

### ਦੂਸਰੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਲਈ ( For other Departments):

- ਗਿਆਰਵਾਂ ਪਰਚਾ : (PB-425) ਮੈਟਾ-ਆਲੋਚਨਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਆਲੋਚਨਾ (02 credits)  
11<sup>th</sup> Paper : (PB-425) Meta-Alochana Ate viharak Alochana (02 credits)



# ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ

Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

## ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi & Dogri

ਐਮ.ਏ. ਪੰਜਾਬੀ (MA Punjabi)

ਸਮੈਸਟਰ ਦੂਜਾ (2<sup>nd</sup> Semester)

ਪਰਚਾ ਸਤਵਾਂ : (7<sup>th</sup> Paper: PB-407)

ਭਗਤ ਬਾਣੀ

(Bhagat Bani)

(04 Credits)

ਸਮਾਂ : ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ : 100

ਭਾਗ : ਪਹਿਲਾ

- ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਕਾਵਿ : ਅੰਤਰ - ਨਿਖੇੜ
- ਭਗਤੀ ਸਾਹਿਤ : ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ

ਭਾਗ : ਦੂਜਾ

- ਭਗਤੀ ਸਾਹਿਤ : ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰ
- ਭਗਤੀ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਭਿਆਚਾਰ

ਭਾਗ : ਤੀਜਾ

- ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
- ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਬਾਣੀ : ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪਰਿਪੇਖ
- ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਬਾਣੀ : ਗੁਰਮਤਿ ਸਿਧਾਂਤ

ਭਾਗ : ਚੌਥਾ

- ਭਗਤ ਕਬੀਰ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
- ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਬਾਣੀ : ਸਮਾਜ - ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਰਿਪੇਖ
- ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਬਾਣੀ : ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ

ਭਾਗ : ਪੰਜਵਾਂ

- ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
- ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਬਾਣੀ : ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪਰਿਪੇਖ
- ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਬਾਣੀ : ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ



# ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ

Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

## ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi & Dogri

ਐਮ.ਏ. ਪੰਜਾਬੀ (MA Punjabi)

ਸਮੈਸਟਰ ਦੂਜਾ (2<sup>nd</sup> Semester)

ਪਰਚਾ ਅੱਠਵਾਂ : (8<sup>th</sup> Paper: PB-408)

ਖੋਜ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ

(Khoj Ate Punjabi Alochana)

(04 Credets)

ਸਮਾਂ : ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ : 100

ਭਾਗ : ਪਹਿਲਾ

- ਖੋਜ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ
- ਖੋਜ ਸੰਦ ਤੇ ਜੁਗਤਾਂ : ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਚੋਣ , ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਵਿਧੀ

ਭਾਗ : ਦੂਜਾ

- ਖੋਜ ਵਿਧੀਆਂ : ਮੁਲਾਕਾਤ , ਸਾਰਣੀ , ਪ੍ਰਤੱਖਣ , ਕੇਸ ਅਧਿਐਨ , ਸੰਦਰਭ ਪੁਸਤਕਾਂ , ਹਵਾਲੇ ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ , ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ , ਸਟਾਇਲ ਸ਼ੀਟ
- ਪੰਜਾਬੀ ਖੋਜ : ਆਰੰਭ , ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਨਵੀਨ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ

ਭਾਗ : ਤੀਜਾ

- ਅਕਾਦਮਿਕ ਆਲੋਚਨਾ, ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਆਲੋਚਨਾ, ਰੂਪਵਾਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਅਤੇ ਵਿਰਚਨਾਵਾਦੀ ਆਲੋਚਨਾ

ਭਾਗ : ਚੌਥਾ

- ਆਰੰਭਕ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ
- ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ-ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਆਲੋਚਨਾ
- ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪਵਾਦੀ-ਸੰਰਚਨਾਵਾਦੀ ਆਲੋਚਨਾ

ਭਾਗ : ਪੰਜਵਾਂ

- ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ : “ ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ - ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ”  
(ਪੱਛਮੀ ਸਾਹਿਤ-ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ)
- ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ : “ਮੈਟਾ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ” (ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ: ਸਿੱਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ)
- ਮਨਮੋਹਨ: “ਦ੍ਰਿਸ਼ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪਹਿਚਾਣ” ( ਬਦਤਿ... ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ)



# ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ

Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

## ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi & Dogri

ਐਮ.ਏ. ਪੰਜਾਬੀ (MA Punjabi)

ਸਮੈਸਟਰ ਦੂਜਾ (2<sup>nd</sup> Semester)

ਪਰਚਾ ਨੰਬਰ : (9<sup>th</sup> Paper: PB-410)

ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ-ਕਾਵਿ

(Punjabi sufi kaav)

(04 Credits)

ਸਮਾਂ : ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ : 100

ਭਾਗ : ਪਹਿਲਾ

- ਸੂਫੀਵਾਦ : ਸਿੱਧਾਂਤ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰ
- ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ ਸੂਫੀਵਾਦ

ਭਾਗ : ਦੂਜਾ

- ਸੂਫੀਮਤ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
- ਸੂਫੀਮਤ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ

ਭਾਗ : ਤੀਜਾ

- ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
- ਫਰੀਦ ਬਾਣੀ : ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪਰਿਪੇਖ
- ਫਰੀਦ ਬਾਣੀ : ਕਲਾਤਮਕ ਪਰਿਪੇਖ

ਭਾਗ : ਚੌਥਾ

- ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
- ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ : ਵਿਸ਼ਾਗਤ ਸਰੋਕਾਰ
- ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ : ਬਿਰਹਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ

ਭਾਗ : ਪੰਜਵਾਂ

- ਬੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
- ਕਲਾਮ ਬੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ : ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਅਧਾਰ
- ਕਲਾਮ ਬੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ : ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਸੰਕਲਪ





# ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ

Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

## ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi & Dogri

ਐਮ.ਏ. ਪੰਜਾਬੀ (MA Punjabi)

ਸਮੈਸਟਰ ਦੂਜਾ (2<sup>nd</sup> Semester)

ਪਰਚਾ ਦਸਵਾਂ : (10<sup>th</sup> Paper: PB-409)

ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ

(Sabhiyachar te Punjabi Sabiyachar)

(02 Credits)

ਸਮਾਂ : ਦੋ ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ : 50

ਭਾਗ : ਪਹਿਲਾ

- ਸਭਿਆਚਾਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ
- ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅੰਗ

ਭਾਗ : ਦੂਜਾ

- ਸਭਿਆਚਾਰ ਖੜੋਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਰਤਨ
- ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਭੂਗੋਲ ਦਾ ਅੰਤਰ - ਸੰਬੰਧ

ਭਾਗ : ਤੀਜਾ

- ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦਾ ਅੰਤਰ - ਸੰਬੰਧ
- ਸਭਿਆਚਾਰ , ਧਰਮ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਅੰਤਰ - ਸੰਬੰਧ

ਭਾਗ : ਚੌਥਾ

- ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸਥਿਤੀ
- ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਰਵੇਖਣ (ਪਿਛੋਕੜ , ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਭਿਆਚਾਰ , ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਦੌਰ , ਅਜਾਦੀ ਉਪਰੰਤ ਵਰਤਮਾਨ ਸਥਿਤੀ)

ਭਾਗ : ਪੰਜਵਾਂ

- ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਮੂਲ ਸੋਮੇ
- ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ



ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ

Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi & Dogri

ਐਮ.ਏ. ਪੰਜਾਬੀ (MA Punjabi)

ਸਮੈਸਟਰ ਦੂਜਾ (2<sup>nd</sup> Semester)

ਪਰਚਾ ਗਿਆਰਵਾਂ : (11<sup>th</sup> Paper: PB-425)

ਮੈਟਾ-ਅਲੋਚਨਾ ਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਲੋਚਨਾ

(Meta-Alochana te viharak Alochana)

(02 Credets)

ਸਮਾਂ : ਦੋ ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ : 50

ਭਾਗ : ਪਹਿਲਾ

- ਮੈਟਾ-ਅਲੋਚਨਾ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ

ਭਾਗ : ਦੂਜਾ

- ਸਾਹਿਤ, ਅਲੋਚਨਾ ਤੇ ਮੈਟਾ-ਅਲੋਚਨਾ: ਅੰਤਰ-ਸੰਬੰਧ

ਭਾਗ : ਤੀਜਾ

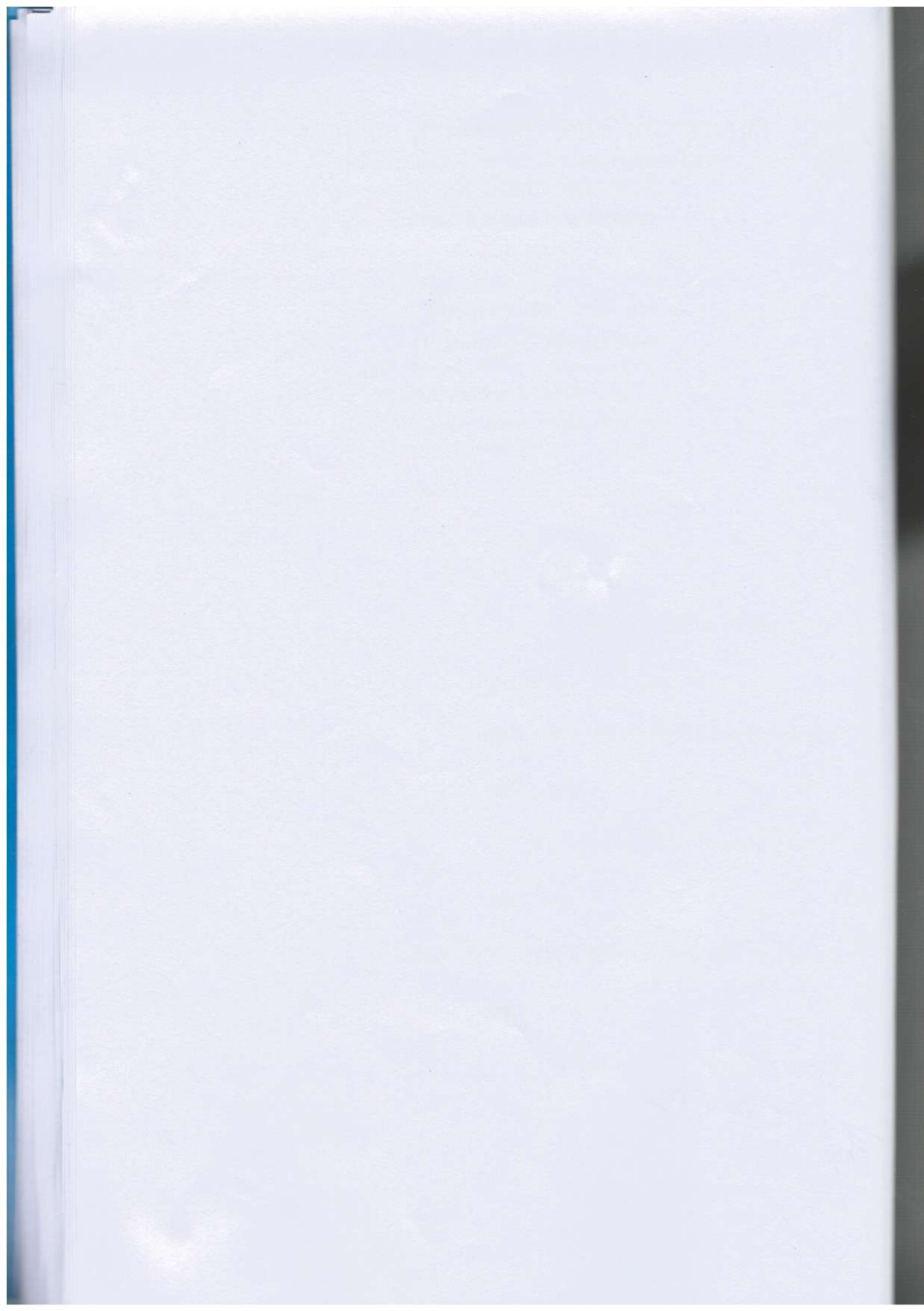
- ਵਿਹਾਰਕ ਅਲੋਚਨਾ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ

ਭਾਗ : ਚੌਥਾ

- ਡਾ.ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਲੇਖ 'ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰ' ਦਾ ਮੈਟਾ-ਅਧਿਐਨ

ਭਾਗ : ਪੰਜਵਾਂ

- ਵਿਹਾਰਕ ਅਲੋਚਨਾ: ਕਵਿਤਾ/ਵਾਰਤਕ





ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ

Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi & Dogri

ਐਮ.ਏ. ਪੰਜਾਬੀ (MA Punjabi)

ਸਮੈਸਟਰ ਦੂਜਾ (2<sup>nd</sup> Semester)

ਪਰਚਾ ਤੇਰਵਾਂ : (13<sup>th</sup> Paper: IKS-PB-427)

ਭਾਰਤੀ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

(Bharti Gian Parnali)

(02 Credits)

ਸਮਾਂ : ਦੋ ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ : 50

ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ

- ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ( ਵੇਦਾਂਤਿਕ)
- ਵੇਦ, ਉਪਨਿਸ਼ਦ, ਗੀਤਾ, ਸ਼ੰਕਰ ਦਾ ਬ੍ਰਹਮ ਸੂਤਰ : ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ ਤੇ ਸਥਾਪਨਾਵਾਂ

ਭਾਗ ਦੂਜਾ

- ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ( ਗ਼ੈਰ-ਵੇਦਾਂਤਿਕ) : ਸਾਂਖ, ਚਾਰਵਾਕ

ਭਾਗ ਤੀਜਾ

- ਜੈਨ-ਮੱਤ, ਬੁੱਧ-ਮੱਤ ਤੇ ਸਿੱਖ-ਮੱਤ: ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ ਤੇ ਸਥਾਪਨਾਵਾਂ

ਭਾਗ ਚੌਥਾ

- ਦਸ ਗੁਰੂ ਪਰੰਪਰਾ: ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ
- ਭਾਰਤੀ ਗਿਆਨ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ

ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ

- ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ ਤੇ ਦਸ ਗੁਰੂ ਪਰੰਪਰਾ



ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ

Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi & Dogri

ਦੂਸਰੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਲਈ ( For other Departments):

ਐਮ.ਏ. ਪੰਜਾਬੀ (MA Punjabi)

ਸਮੇਸਟਰ ਦੂਜਾ (2<sup>nd</sup> Semester)

ਪਰਚਾ ਗਿਆਰਵਾਂ : (11<sup>th</sup> Paper: PB-425)

ਮੈਟਾ-ਅਲੋਚਨਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਲੋਚਨਾ

(Meta-Alochana Ate viharak Alochana)

(02 Credets)

ਸਮਾਂ : ਦੋ ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ : 50

ਭਾਗ : ਪਹਿਲਾ

- ਮੈਟਾ-ਅਲੋਚਨਾ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ

ਭਾਗ : ਦੂਜਾ

- ਸਾਹਿਤ, ਅਲੋਚਨਾ ਤੇ ਮੈਟਾ-ਅਲੋਚਨਾ: ਅੰਤਰ-ਸੰਬੰਧ

ਭਾਗ : ਤੀਜਾ

- ਵਿਹਾਰਕ ਅਲੋਚਨਾ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ

ਭਾਗ : ਚੌਥਾ

- ਡਾ. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਲੇਖ 'ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰ' ਦਾ ਮੈਟਾ-ਅਧਿਐਨ

ਭਾਗ : ਪੰਜਵਾਂ

- ਵਿਹਾਰਕ ਅਲੋਚਨਾ: ਕਵਿਤਾ/ਵਾਰਤਕ